

โรคผิวหนังอักเสบโรซาเซีย (*Rosacea*)

Rosacea หรือ โรคผิวหนังอักเสบโรซาเซีย เป็นโรคผิวหนังอักเสบเรื้อรัง มีลักษณะเป็นผื่นแดง ตุ่มนูนแดง ตุ่มหนอง และร่างแหของหลอดเลือดฝอย บริเวณจมูก แก้ม คาง และหน้าผาก อาจมีอาการแสบคัน หน้าบวม ผิวหนังนูนหนา และอาจมีอาการตาแดง ตาแห้ง เคืองตาาร่วมด้วย

ในผู้ป่วยบางรายอาจพบอาการที่บริเวณอื่นนอกเหนือจากใบหน้า ได้แก่ คอ ศีรษะ และหน้าอก เป็นต้น สาเหตุของโรคผิวหนังอักเสบโรซาเซียยังไม่ทราบแน่ชัด บางส่วนเชื่อว่าเกิดจากความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกัน/หลอดเลือด พันธุกรรม หรือตัวไรขนบนใบหน้า พบส่วนมากใน

- คนที่มีผิวขาว
- เพศหญิง
- อายุมากกว่า 30 ปี
- มีประวัติคนในครอบครัวเป็นโรคผิวหนังอักเสบโรซาเซีย
- มีประวัติสูบบุหรี่ หรือดื่มสุราปริมาณมาก
- มีภาวะอ้วน

การวินิจฉัยโรคผิวหนังอักเสบโรซาเซีย

สามารถวินิจฉัยจากอาการทางคลินิก ดังต่อไปนี้

1. มีอาการข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- 1.1 อาการหน้าแดงบริเวณจมูก แก้ม คาง และหน้าผาก โดยอาจพบอาการกำเริบเป็นระยะ
- 1.2 ผิวหนังปลายจมูกมีลักษณะนูนหนาและขรุขระ

หรือ

2. มีอาการดังต่อไปนี้ ≥ 2 ข้อ

1. ตุ่มนูนและตุ่มหนอง
2. อาการหน้าแดงช้ำ
3. ลักษณะร่างแหของหลอดเลือดฝอย
4. อาการทางตา เช่น พบร่างแหของหลอดเลือดฝอยบริเวณเปลือกตา เยื่อบุตาอักเสบ กระจกตาอักเสบ เป็นต้น

โรคผิวหนังอักเสบโรซาเซียมี 4 ชนิด ดังนี้

1. **Erythematotelangiectatic** มีอาการหน้าแดงตลอดเวลา ร่วมกับพบลักษณะร่างแหของหลอดเลือดฝอยบริเวณใบหน้า อาจพบหน้าบวมร่วมด้วยได้
2. **Papulopustular** มีอาการหน้าแดงตลอดเวลา ร่วมกับมีตุ่มนูนหรือตุ่มหนอง อาจทำให้แยกยากจากสิว
3. **Phymatous** มีอาการผิวหนังหนาตัวขึ้นและขรุขระ พบได้บ่อยบริเวณจมูก มักพบในผู้ป่วยชาย
4. **Ocular** จะมีอาการทางตาโดยพบลักษณะร่างแหของหลอดเลือดฝอยบริเวณเปลือกตา ตาสู้แสงไม่ได้ เยื่อบุตาอักเสบ กระจกตาอักเสบ อาจเกิดเปลือกตาอักเสบและตากุ้งยิงได้

ปัจจัยที่กระตุ้นให้อาการเป็นมากขึ้น ได้แก่

- ✓ อากาศร้อนหรือเย็น
- ✓ แสงแดด
- ✓ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเครื่องดื่มร้อน
- ✓ ทานอาหารรสจัด
- ✓ การออกกำลังกาย
- ✓ อารมณ์ เช่น ความเครียด ความโกรธ เป็นต้น
- ✓ การรับประทานยาขยายหลอดเลือด หรือยาลดไขมันบางชนิด

การรักษาโรคผิวหนังอักเสบโรซาเซีย

✓ ปรับพฤติกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

- หลีกเลี่ยงปัจจัยกระตุ้นต่างๆ เช่น แสงแดด อากาศร้อน อากาศเย็น
- หลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือเครื่องดื่มร้อน
- หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารรสจัด ร้อน
- หลีกเลี่ยงการทาผลิตภัณฑ์ที่ระคายเคืองต่อใบหน้า
- ควรทาครีมกันแดดอย่างสม่ำเสมอ
- ควรใช้ผลิตภัณฑ์ให้ความชุ่มชื้นสำหรับผิวแพ้ง่าย

ร่วมกับ

✓ การรักษาโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคผิวหนัง

- ยาทาภายนอก เพื่อลดการอักเสบและรอยแดง
- ยาทาและยารับประทานในกลุ่มยาปฏิชีวนะ
- ยารับประทานกลุ่มเรตินอยด์
- การเลเซอร์เพื่อลดรอยแดงและเส้นเลือดขยาย
- ในผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนทางตาาร่วมด้วย ควรพบจักษุแพทย์เพื่อทำการตรวจรักษาต่อไป

จัดทำโดย

คลินิกผื่นแพ้สัมผัส หน่วยตรวจโรคผิวหนัง
ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงวรัญญา บุญชัย